



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De  
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]  
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise  
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

**Denisse, Nicolas**

**[Augsburg], 1510**

**VD16 N 1513**

Pri[m]o illi[us] dom[us] s[u]blimitas

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30625**

debiti. Hic autem beatitudine optat nos etiam  
hie. Greg. Des iusti quadruplici afficitur  
turbatio: considerando vicia ubi fuit. s. i. peccato.  
ubi erit. s. i. terribili iudicio. ubi est. s. i. miseria  
et exilio. ubi non est. s. i. gloria et patria. Huic beati-  
tudini addit promissio: quoniam ipsi consolabuntur.  
Apoc. xxij. Abstergent deus omnem lacrimam  
ab oculis sanctorum.

**Quarta est beatitudo desiderii**  
iusticie: de qua dicitur. Beati qui esurunt et sitiunt  
iusticiam. Hiero. Non nobis sufficit velle iusti-  
ciam nisi iusticie patiamur famem: ut sub herede  
plo nunc nos satius iustos: sed sperare esurire iusti-  
cie opera intelligamus. Chrysostomus super Mattheum.  
Quoniam omne bonum quod non est amore ipsius boni fa-  
ciunt homines: in gratia est ante deum. Esurunt autem iu-  
sticiam qui in iusticia dei desiderat. Quersay.  
Sitiunt autem iusticiam qui sciamus et adquire cupit  
hec ille. Hec beatitudo adaptari potest prophetis  
qui esuriebant panem qui dicitur. Ego sum  
panis vivus qui de celo descendi. Sitiiebant autem  
illam fontem de quo in psalmo. Quoniam apud te est fons vi-  
te. Sic et nos optet iusticiam esurire: qui in  
Aug. est pro tribuens unicuique quod suum est. Hu-  
ic autem beatitudi addit promissio: quoniam ipsi futura  
habunt. Ps. Satiabor cum appuerit gloria tua.

**Quinta est beatitudo misericordie**  
de qua dicitur. Beati misericordes. Remigius. Misere-  
ricors dicitur qui misericors habet cor. quia alius misere-  
ria quam sua reputat: et de malo alius quam de suo  
vult. hec beatitudo adaptari potest patriarchis  
qui hospitalitati et ceteris misericordibus insistebant.  
Et addit promissio: quoniam misericordiam consequentur. Hila-  
rius. Intransit deus deus in omnes dile-  
ctas affectu ut sua misericordiam sit solis misere-  
cordibus presentibus.

**Sexta est beatitudo mundi-  
cie cordis**  
de qua dicitur. Beati mundo corde. Chrysostomus.  
in hominibus. Quia cum multi misericordes sed impudica  
sunt: monstras qui non sufficit penitentiam. misericordiam  
de mundicia apponit. Hec beatitudo appro-  
priari potest prophetis qui mundicia cordis et corporis  
suaverunt. Et addit promissio: quoniam ipsi deum vide-  
bunt. Hiero. Quia deus a mundo corde con-  
spicitur. Teplum dei non potest esse inquinatum.  
Aug. i. de tri. Hec visio merces est fidei.  
cum mercedi per fidei corda mundantur.

**Septima est beatitudo pacis**

de qua dicitur. Beati pacifici. Hiero. Pacifici dicitur  
cum in corde suo: deinde et in fratre  
tres dissidentes faciunt pacem. Quod enim prodest  
tibi alios per te pacari: cum in tua anima sint bel-  
la vicioz. Hec beatitudo adaptari potest profetis  
bus qui in scriptis pacem pacem habuerunt: et pacem  
in alijs quantum potuerunt procuraverunt. Sic et  
nos pacem deum diligere et facere per virtutes.  
Ad pacem autem cordis tria precipue requiruntur.

**Primum est peccatorum evitatio.** Ps. Non est par-  
osibus mea. a. fa. peccatorum mea. Eccl. xxxij. Pre-  
cordia fatui quasi rota curru: quoniam vicia in conti-  
nuo murmure est conscientia peccatoris. **Secundum est**  
confessio frequenter. Esa. lvij. Creavit fru-  
ctum labiorum pacem. Hic pacem sic addidit da-  
vid d. Peccavi. ut h. ij. Reg. xij. Jo. Au-  
gust. Quod salubre est: peccavi. sunt tres  
syllabe et facit peccata tripliciter dimittit. s. cor-  
dis: oris: et operis. **Tertium est iusticie operatio.**  
Esa. xxxij. Erunt operum iusticie par. Ps. In-  
sticia et par osculare est. Huic autem beatitudi  
addit promissio: quoniam filii dei vocabuntur. Be. in  
past. Si filii dei vocati qui pacem faciunt peccatorum  
bio factane sunt filii qui pacem confidunt. hec ille.

**Octava autem beatitudo est po-  
nitur cum dicitur.** Beati qui persecutiones patientes sunt iu-  
sticia. dicitur omnibus sanctis. ysa. liij. Des-  
perare volunt vivere in christo iesu. persecutionem  
patientes. Et sic dicit hiero. signum addidit: pro-  
pter iusticiam. Beati enim pro peccata sua persecu-  
tionem patientes et non sunt iusti. hec ille. Huic au-  
tem addit promissio: quoniam ipsorum est regnum celorum. hoc est  
solum solatorum his qui sustinent tribulationes et  
persecutiones a patris sui et rebo: sive et famastio-  
ne in corpore. Act. xij. Per multas tribula-  
tiones operis nos irrare in regnum celorum.

**Secundo in his positus est gradus**  
sancti honorificatio admiranda: cum dicitur.  
Qui habitant in domo dei. Et circa hoc ad patrem facta  
est **Primo illi domus sublimitas** s. preclara  
**Secundo inhabitantium dignitas.**  
**Tertio nostra sequens utilitas.**

**Primo illi domus sublimi-  
tas** qui appere potest et septem gradibus no-  
biles. **Prima est pulcritudo.** Ps. Dicitur dile-  
cti decore domus tue. Aug. Quod domus luminosa  
et speciosa dilecti decore tuum. **Secunda est for-  
titudo** quia non est ibi timor hostis vel furis. nec mi-  
seria: quia Esa. xxvj. saluator. Ponet in ca mu-

rus z antemurale. **Tertio** ē magnitudo. Baruch. ij. **Quarta** ē om̄ bonorū plenitudo. ps. Ine  
briabū ab v̄b. dom̄. r. **Quinta** ē iudicia z puritas. Apo. xij. **Sexta** ē duratiois eternitas. qz nec deficit  
nec v̄fascit. ij. **Septima** ē splendida lūino sitas. Apo. xx. **Octava** illa n̄ eget sole ne  
qz lūa. s. claritas dī illūinat illā. Prop̄ hec oia d̄t ps. **Non** v̄fascit dī dī te ciuitas dei. Vere igit̄ b̄ti q̄ hit̄ i domo tua d̄ne  
In domo inq̄ tā glōsa / tāq̄ magnifica.

**Secūdo cōtēplāda ē scōz**  
inbitātū dignitas q̄ marie appet̄ ex septē  
suis nobilissimis d̄ditōibz. **Primo** qz sunt  
suis d̄t z imitatores ch̄i. **Secundo** qz sunt  
glōsa seq̄ d̄m. z **Ter**tiō qz sunt mei come  
dent z vos esurietis. **Quarto** qz sunt mihi  
mīstra. ho. eū p̄ m. **Quinto** qz sunt amici dī.  
**Sexto** qz sunt ser. s. ami. m. z c. **Septimo** qz sunt  
honorificati s̄t ami. r. de. **Octavo** qz sunt  
domestici dī. **Non**o qz sunt aduēti: s. es. aues scōz z dome  
stici dī. **Decimo** qz sunt familiares z comētales  
Luc. xij. **Undecimo** qz sunt dispositi mihi  
p̄. m. reg. vt edat̄ z bi. sup. me. m. i. reg. m.  
**Dodecimo** qz sunt familiaritas dei ad singlos san  
ctos vt ip̄ se p̄nt̄ imo mirabilī itranēū p̄  
ieffabile illapsū ztinue se faciat. **Trigesimo** qz sunt  
fructus ineffabilī dulcedie vine maiesta  
tis. **Quarto** qz sunt filij dei. **Quinto** qz sunt  
d̄t eis p̄t̄e filios dei s̄t. **Sexto** qz sunt  
ip̄i ch̄i coheredes siue socij i hereditatē  
celestī p̄cipatiōe. **Septimo** qz sunt oēs re  
ges ch̄i p̄nt̄es. **Octavo** qz sunt reg. celoꝝ. **Non**o qz sunt  
celoꝝ. et. ij. **Decimo** qz sunt sustinēti z cōreḡb̄.  
**Undecimo** qz sunt dignitas cū ch̄iō regre. cum  
ch̄iō regre cō n̄ freni s̄t celestī regni. **Decimo** qz sunt  
ta quō septē p̄dca s̄t p̄cedūt p̄ additōz ex  
cellentiōis dignitatē: vt facile ē videre cō  
tēplāti. **Undecimo** qz sunt p̄t̄e notādū qz p̄fectio di  
gnitatē scōz oñdit̄ in euāgelio hōd. in p̄  
m̄q̄s b̄titudinū. **Primo** ei tagit̄ et magni  
tudo: cū d̄t. **Secundo** qz sunt reg. celoꝝ. **Regia** ei di  
gnitas maḡ ē z marie regni celestī. **Secundo** tagit̄ ei  
securitas: cū d̄t. ip̄i posside  
būt terrā. qz vt d̄t Aug. illa possessio terre

siq̄t q̄ndā stabilitatē z soliditatē. **Tertio**  
iocunditas: qm̄ ip̄i p̄solabunt. **Quarto**  
plenitudis satietas: qm̄ ip̄i saturabunt.  
**Quinto** op̄tositatē sup̄ merita: qm̄ miam  
p̄sequunt̄. **Sexto** p̄pinq̄tas ad deū z fami  
liaritas: qm̄ ip̄i deū videbūt. **Septimo** ho  
norabilitatē: qm̄ filij dī vocabūt̄. **Et** aduer  
te etiā quō ista se h̄nt p̄ additōez. **Nā** p̄  
est possidere trā regni celoꝝ q̄ simplr̄ h̄re  
Vltā em̄ h̄m̄ q̄ i firmis z pacifice possi  
dem. **P̄** etiā ē p̄solari i reḡ q̄ h̄re p̄pos  
sidere. **Vltā** em̄ cū dolore z tristitia possi  
sudem. **P̄** etiā saturari q̄ simplr̄ p̄sola  
ri. nā saturitas abūdātiā p̄solatiōis ipoz  
tar. **Vltā** h̄o excedit saturitatē: vt vicz p̄  
accipiat h̄o q̄ meruerit vt d̄siderare potu  
erit. **Adhuc** ē maḡ deū vidē: sic maior ē  
q̄ curia reḡ n̄ solū p̄ader: s̄ etiā faciē re  
gis videt. **Sūmā** aut̄ i domo regia bent  
gnitate filij reḡ h̄z. **Vltā** em̄ ista p̄mia (sic  
d̄t **Lbr̄y**) s̄nt vni in re. s̄ ip̄a b̄tudo efna  
quā itellec̄t̄ h̄ūan̄ n̄ capit. **Itē** oportuit qz  
p̄ diuersa bona nob̄ nota d̄scriberet̄.

**Tertio est cōtēplāda no**  
stra inde cōsequens vtilitas q̄ appet̄ et h̄ qz  
cū tate sint autoritatē z dignitatē / securit  
et d̄m̄ qz nos suis p̄tibz ap̄d deū adiu  
uare p̄nt̄. **Und** b̄t. ser. ij. d̄ oibz sc̄tis. **Sa**  
ne vt gl̄iaz q̄ a solo deo ē spare licent̄ z ad  
tātā b̄titudinē aspiciere / sūm̄ ope nob̄ d̄st  
derāda s̄t suffragia q̄z sc̄toꝝ: vt quō possibi  
litas n̄ra n̄ obtinet̄: eoz nob̄ inefficātie do  
net. **Diseremi** mei m̄t̄emi mei saltē vos  
amici mei. **nostr̄** ip̄i piculū n̄r̄: **nostr̄** figm̄  
tū n̄r̄: **nostr̄** i ḡrātiā n̄r̄z dolos aduersa  
rioꝝ: **nostr̄** eoz ip̄er̄ z n̄r̄am fragilitatē.  
**hec ille**. **P̄nt̄** at̄ assiḡri septē rōes p̄t̄ q̄s  
p̄ueniēs ē nob̄ ad sc̄os recurrere z eos oia  
re. **Prima** p̄t̄ n̄r̄i meriti penuriā. **Secūda**  
p̄t̄ p̄tēplatiōis iopia. qz sūmā lucē q̄ deū ē  
n̄ possū i seip̄a p̄tēplari. **Itē** vult d̄ns nos  
rogare sc̄os vt i ip̄s deū p̄tēplamur. **Ter**  
tia p̄t̄ amor̄ deficiētiā. qz deficiētes s̄nt i  
amore dī: et quōq̄ miser h̄o maḡ se sentit  
affectū ad vni sc̄m̄ q̄ ad ip̄s deū. **Quar**  
ta p̄t̄ d̄ reuerentiā: vt h̄o pctōz q̄si p̄ reue  
rētia n̄ audēs ad deū p̄fugere / p̄lozet au  
xilij amicoꝝ et. **Quinta** p̄t̄ sc̄toꝝ gl̄iam  
vt ip̄e deū gl̄ificet i sc̄is suis qz amore de  
uor̄ eoz gr̄as dona: z b̄nficia p̄t̄ma d̄t  
Ab 5